Teisminio proceso Nr. 2-42-3-00395-2022-4

(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 20 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Egidijos Tamošiūnienės ir Gedimino Sagačio,

susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 29 d. paduotu **ieškovės uždarosios akcinės bendrovės "Dutė"** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 29 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija 2023 m. rugpjūčio 21 d. nutartimi Nr. DOK-3810 atsisakė priimti ieškovės teiktą kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 29 d. nutarties peržiūrėjimo, konstatavusi, kad jis neatitinka Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų.

CPK 350 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad atrankos kolegijos nutartis atsisakyti priimti kasacinį skundą yra galutinė ir neskundžiama, tačiau tokia nutartis pati savaime nedraudžia šį skundą padavusiam asmeniui, ištaisius atrankos kolegijos nutartyje konstatuotus skundo trūkumus ir skundo padavimo tvarkos pažeidimus, iš naujo paduoti kasacinį skundą, išskyrus įstatyme nustatytus atvejus (CPK 340 straipsnio 3 dalis, 350 straipsnio 5 dalis).

Ieškovė, nepraleisdama CPK 345 straipsnyje nustatyto termino, iš naujo padavė kasacinį skundą. Jis grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuos įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pagrindiniai ieškovės kasacinio skundo argumentai:

- Teismai pažeidė vienašalį sutarties nutraukimą reglamentuojančias teisės normas. Atsakovė neįrodinėjo ir teismai nenustatė, kad kasatorės pranešimo apie sutarties nutraukimą pateikimas lėmė kokius nors atsakovės realius teisių pažeidimus, nuostolius, todėl neįmanoma įvertinti, ar sutarties nutraukimo tvarkos pažeidimas laikytinas pakankamu pagrindu pripažinti sutarties nutraukimą neteisėtu;
- Ginčo aplinkybės atitinka kasacinio teismo praktiką, pagal kurią pranešimo apie vienašalį sutarties nutraukimą terminas gali būti numanomas iš sutarties nuostatų. Teismai šia kasacinio teismo praktika nesivadovavo;
- 3. Vienu iš sutarties nutraukimo neteisėtumo pagrindų teismai vertino tai, kad kasatorė nenustatė atsakovei papildomo termino sutarčiai įvykdyti. Toks vertinimas prieštarauja kasacinio teismo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau CK) 6.209 straipsnio 1 dalies aiškinimo ir taikymo praktikai kai termino praleidimas reiškia esminį sutarties pažeidimą, nustatyti papildomą terminą prievolei įvykdyti yra kreditoriaus teisė, bet ne pareiga;
- Atsakovė priešpriešinių reikalavimų byloje nepareiškė. Nesant priešinio reikalavimo pripažinti sutarties nutraukimą negaliojančiu, nėra procesinio pagrindo teismui priimti sprendimą pripažinti kasatorės sutarties nutraukimą negaliojančiu materialiuoju aspektu;
- 5. Teismai netinkamai kvalifikavo jų pačių nustatytas faktines aplinkybes, nepagristai paneigdami kasatorės teise tiek reikalauti netesybų, tiek atsisakyti priimti prievolės įvykdymą; apeliacinės instancijos teismas netinkamai paskirstė įrodinėjimo naštą. Teismų sprendimai netesybų aspektu yra neteiseti dviem pagrindais: pareigos kontroliuoti netesybų dydį pažeidimo ir motyvų nebuvimo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 345 straipsniu, 350 straipsnio 2 dalies 1, 7 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Grąžinti ieškovei uždarajai akcinei bendrovei "Dutė" (j. a. k. 305595494) 545 Eur (penkis šimtus keturiasdešimt penkis eurus) žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugpjūčio 28 d. uždarosios akcinės bendrovės "Paysera LT" pervedimu Nr. 648765866. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Sigita Rudėnaitė

Egidija Tamošiūnienė

Gediminas Sagatys